

Kristus – Boží moc a moudrost

Hošťálková 23. 7. 2017

Písně: 98, 438, 255, 673, 672

Čtení Písma: 1.ep. Korintským 1, 18 - 31

Text kázání: 1.ep. Korintským 1, 23 - 24

Milí bratři a sestry,

tento oddíl z Pavlova dopisu do Korintu je dokladem toho, jak nesnadně pronikalo Kristovo evangelium do tehdejšího světa. Možná si myslíme, že lidé tenkrát čekali na slovo evangelia velmi hladově a nedočkavě a pak mu ochotně otevírali své srdce i svou mysl. Místo toho si tady ale apoštol stěžuje na to, jak se kázání o ukřižovaném Kristu setkává na jedné straně - u posluchačů židovského původu - s pohoršením, je jim kamenem úrazu; a na straně druhé - u posluchačů z řad pohanů - s posměchem a pohrdáním, protože něco takového jim připadalo jako bláznovství, naprostá hloupost. Neslyšíme to rádi, když lidé takto smýšlí o Kristu a je nám uvnitř smutno, když jej berou do úst s posměchem. V tomto textu je ale pro nás také kus povzbuzení: Nemysleme si, že teprve dnešní člověk zůstává vůči Kristu uzavřený, že teprve dnešního člověka je těžké oslovit radostným poselstvím o vykoupení, záchraně skrze ukřižovaného Ježíše Krista. V takové situaci stáli křesťané v každé době a vždy zde také stáli se svým svěděním o ukřižovaném a zmrtvýchvstalém Kristu.

Zdrojem kazatelských a svědeckých potíží a nesnází byl zejména onen důraz na **ukřižovaného** Krista. Přesto se apoštol Pavel nepokouší Kristův kříž nějak obejít nebo jej zamlčet, ale staví jej do nejvlastnějšího středu svých kázání: „**My kážeme Krista ukřižovaného**“. Už jen to pouhé spojení slov „*ukřižovaný Kristus*“ muselo na posluchače působit dost rozpačitým dojmem. Vždyť co si asi člověk pomyslí, když se řekne: „*ukřižovaný Spasitel*“. Může to být vůbec nějaký Spasitel, když sám skončil na kříži? Jak může zachraňovat jiné, když nedokázal zachránit ani sám sebe? Jak je možné doufat v někoho na kříži, který sám o sobě musel nutně ztratit poslední naději? Co s takovým poselstvím o ukřižovaném Spasiteli? Buď je to všechno planý humbuk, nebo prachobyčejný podvod, na který je možné nacytat pár hlupáků. - Tak většinově uvažovali tehdejší lidé, takové zaujímali stanovisko ke kázání o ukřižovaném Kristu.

Především tu byla reakce Židů, kterým bylo takové kázání pohoršením. Jinými slovy, toto kázání je uráželo, provokovalo je ke hněvu a zlobě. Šlo jim na nervy a nebyli schopni to vůbec poslouchat. Myšlenka, že ten, který byl přibit na kříž, by mohl být Mesiáš a Syn Boží, na ně působila urážlivě. To, že Ježíš skončil na kříži jim bylo dostatečným dokladem toho, že žádným Mesiášem nebyl. Syn Boží by přece takto nikdy skončit nemohl. Mesiáše si představovali jako nějakého nadčlověka, kterému musí všecko uhnout z cesty a udělat místo jeho moci a slávě. Počítali s Mesiášem jako s tím, který vystoupí a radikálně zasáhne do té nejrůznější bídy a nepravosti tohoto světa a nastolí zde vládu spravedlnosti, spokojenosti a radostného života pro všechny. Mesiáš, kterého oni očekávali, je měl zbavit právě onoho prokletí kříže, který byl především nástrojem útlaku, potlačování spravedlnosti, svobody, lidské

důstojnosti, který měl umlčovat všechny, kteří si představovali svět jinak než jako nadřazenost úzké vrstvy pánů nad masami poddaných odsouzených k živoření a dřině, k naprosté poslušnosti a povolnosti vůči mocným tohoto světa.

Židé sami byli tenkrát porobeným národem a očekávali, že to tak Mesiáš nenechá. Celý svět se jim jevil jako místo plné křivd a do nebe volající nespravedlnosti. A tu se najednou objeví lidé, kteří začnou hlásat, že pomoc a záchrana je v ukřižovaném Kristu - Mesiáši. Židé žili přesvědčením, že problémy tohoto světa mohou být vyřešeny z pozice Boží moci, svrchovanosti a nadřazenosti nad světem. Kříž pro ně byl protikladem toho všeho - znamením slabosti, nemohoucnosti, naprosté bezmoci. Proto se tak bouřili a zásadně stavěli na odpor kázání o ukřižovaném Kristu. Viděli v tom pouhou provokaci, jejímž smyslem bylo pravověrné Židy dráždit a provokovat.

Ale po pravdě řečeno, nestojíme i my dnes, dnešní křesťané, před Kristovým křížem s podobnými rozpaky jako tehdejší Židé? Nezdá se i nám ukřižovaný Kristus jako ten, který je naprosto bezmocný a neschopný zasáhnout do běhu dnešního světa. Vždyť kolik zla se - jako mohutný proud - valí dnešním světem, který neumí nikdo zastavit, poradit si s ním, pozvednout člověka z té mnohé bídy ve které se nachází. Jaký přínos dnešnímu světu může znamenat zvěst o ukřižovaném Kristu? Není právě toto důvodem odvratu člověka od víry - že se lidem Kristus jeví jako ten, který je naprosto neschopný řešit naléhavé problémy dnešního světa; že nemá dnešnímu člověku co nabídnout, pro co jej nadchnout, protože na tomto světě zůstává pořád jenom Kristem na kříži a ne na trůnu?

Musíme si přiznat, že s Židy tenkrát, často sdílíme podobné pohoršení nad ukřižovaným Kristem. Jsou tu války, teroristické útoky, přírodní katastrofy, mnohé lidské utrpení, hlad, nespravedlnost, bezpráví, nejrůznější nebezpečí - a lidé se ptají: Jak se na to všechno může Bůh nečinně dívat. Není nakonec kříž výrazem Boží bezmoci a znamením toho, že je Bůh vlastně mrtev a člověk sám musí vzít věci své i tohoto světa do svých rukou?

Ale nechuť a zábranu vůči ukřižovanému Kristu necítili jen Židé, ale také pohané. Ti viděli Kristův kříž především z pozice svého rozumu a své moudrosti. Byli odchovaní filozofií, lidskou moudrosti, která se pokoušela svět správně vidět, formovat a zvládat. Řekové - pohané - byli lidmi, kteří očekávali záchranu a pomoc - nejen pro sebe, ale i celý svět - právě od lidského rozumu, vzdělání, moudrosti. Tam hledali klíč k problémům světa, klíč k opravdovému povznesení světa, ke štěstí, k povznesení lidských ctností. Proto měli pro kázání o ukřižovaném Spasiteli jenom pousmání a pohrdání; pokládali je za bláznovství, pouhou hloupost, která chce těžit z lidské nedovzdělané naivity.

I tito Řekové nám jsou blízcí. Jejich mínění a pohled na svět sdílí mnozí lidé dneška. Zejména onen důraz na rozum a uspořádání světa na základě lidského poznání a rozumu - to se velmi podobá dnešnímu úsilí člověka. To, že člověk hledal a hledá své spasení ve vlastním rozumu, má prastaré kořeny. A evangelium o ukřižovaném Kristu se již na samém počátku tvrdě sráželo s tímto lidským názorem.

Ovšem k pohoršení a uraženosti nad Kristovým křížem ze strany Židů, i odmítáním a znevažováním ze strany Řeků, kterým se Kristův kříž jevil jako bláznovství, apoštol postaví rozhodné **ALE: „Ale pro povolané, jak pro Židy, tak pro Řeky, je Kristus Boží moc a Boží moudrost.“**

Slyšíme tu především zásadní sdělení, že Kristus není přijatelný všem lidem. Že tu jsou lidé, kteří budou mít neustále proti Kristu nejrůznější výhrady a zábrany - ať už proto, že jsou ochotni vidět Boží věci pouze ze své lidské pozice, nebo jim brání jejich rozum. Apoštol se tedy - se svým kázáním o ukřižovaném Kristu - nesetkává ani na samém počátku s porozuměním a souhlasem všech. Ale navzdory tomu tu byli také lidé, které nazývá „vyvolenými“ nebo „povolanými“, kteří se rekrutovali jak z židovského tábora, tak z tábora pohanského, kteří právě v ukřižovaném Kristu zahlédli Boží moc a Boží moudrost. **„Co je světu bláznovstvím, to vyvolil Bůh, aby zahanbil moudré, a co je slabé, vyvolil Bůh, aby zahanbil silné.“**

Ta Boží moudrost spočívá v tom, že v Kristově kříž chce Bůh učinit svou lásku srozumitelnou všem. Kristův kříž je dokladem této Boží lásky k nám lidem. Boží láska je tak veliká, že kvůli nám sestoupila na tuto zem, do našeho prostoru, a vzala na sebe prokletí kříže - tady krvácela, tady se obětovala, tady všem otevřela svou náruč. Moudrost Boží, to je právě tato sebeobětující se láska a život v ní. A Boží moc je založena v tom, že Bůh nepoužil proti nám lidem žádné jiné moci než moci lásky. Kříž je viditelným znamením této Boží lásky. Na kříži došlo k onomu historickému setkání toho, co byla schopna vymyslet a připravit lidská moudrost a moc, s touto mocí a moudrostí Boží lásky. Jedině láska je záchranou tohoto světa. Dá se říct, že láska je ve službách života, zatímco lidská moudrost ve službách smrti. Jestliže nas něco ohrožuje a způsobuje, že tento svět je nejistý a nebezpečný, pak je to tato lidská moudrost odloučená od Boha - od lásky.

Na kříži vede Bůh svůj spor s tímto přemoudřelým světem, láska s lidskou nenávistí a zlobou, lidství s nelidstvím. Ale ukřižovat lásku není možné, ta je nejvlastnějším základem života a všeho požehnání. Ukřižovaný Kristus, to je tato nepřemožená Boží láska - jediná naděje a východisko celého světa. Proto **„kážeme Krista ukřižovaného. Pro Židy je to kámen úrazu, pro Řeky bláznovství. Ale pro povolané, jak pro Židy, tak pro Řeky, je Kristus Boží moc a Boží moudrost.“**

Amen.